

Bruselj, 9. oktober 2024
(OR. en)

14323/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	8. oktober 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 443 final/2
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora, da se vključijo prehodne določbe glede sprememb Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 443 final/2.

Priloga: COM(2024) 443 final/2

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.10.2024
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora, da se vključijo prehodne določbe glede sprememb Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Evropska unija je podpisnica Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu in je zastopana v Skupnem odboru, ustanovljenem z navedeno konvencijo. Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o prehodnih določbah glede uporabe Konvencije od 1. januarja 2025.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu

Regionalna konvencija o pan-evro-mediteranskih¹ preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) vsebuje določbe o poreklu blaga, s katerim se trguje v okviru posameznih sporazumov, sklenjenih med pogodbenicami.

Določa večstranski okvir pravil o poreklu za mrežo sporazumov o prosti trgovini in se uporablja brez poseganja v načela, ki so določena v teh sporazumih. Določa uporabo diagonalne kumulacije med 25 pogodbenicami Konvencije: Evropska unija, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica, Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Palestina², Sirija, Tunizija, Turčija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Severna Makedonija, Črna gora, Srbija, Kosovo*, Ferski otoki, Republika Moldavija, Gruzija in Ukrajina (v nadaljnjem besedilu: pogodbenice). Za Unijo je začela Konvencija veljati 1. maja 2012.

Konvencija je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023 o spremembi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu. Ta sklep začne veljati 1. januarja 2025³.

2.2. Skupni odbor

Skupni odbor, ustanovljen s členom 3(1) Konvencije, sprejema spremembe Konvencije, jo upravlja in zagotavlja njeno pravilno izvajanje v skladu s členom 4 Konvencije. V skladu s členom 12 poslovnika Skupnega odbora se sklepi Skupnega odbora sprejmejo s soglasjem pogodbenic, za katere je Konvencija začela veljati in ki so navzoče ali zastopane na sestanku Skupnega odbora.

Pogodbenice, za katere je Konvencija začela veljati, imajo pravico do glasovanja. Vsaka pogodbenica ima en glas.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora

Skupni odbor naj bi na svojem 16. sestanku sprejel sklep o prehodnih določbah glede uporabe Konvencije od 1. januarja 2025 (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je uvesti prehodne določbe za obdobje enega leta. Prehodne določbe bodo zagotovile stalno uporabo diagonalne kumulacije in odobritev preferencialne obravnave na podlagi Konvencije.

¹ UL L 54, 26.2.2013, str. 4.

² To poimenovanje ne pomeni priznanja države Palestine in ne posega v stališča posameznih držav članic glede tega vprašanja.

* To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

³ UL L 2024/390, 19.2.2024.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členom 4(3)(a), ki določa: „Skupni odbor s sklepom sprejema [...] spremembe te konvencije“. Poleg tega zadnji stavek člena 4(3) določa: „Pogodbenice sklepe iz tega odstavka uveljavijo v skladu s svojo zakonodajo.“

Ta sprememba Sklepa 1/2023 Skupnega odbora bi morala začeti veljati 1. januarja 2025.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Konvencija se uporablja s sklicevanjem nanjo, ki je vključeno v protokole o pravilih o poreklu k ustreznim dvostranskim sporazumom pogodbenic.

Trenutno možnosti kumulacije v pan-evro-mediteranski regiji temeljijo na mreži sporazumov med pogodbenicami, ki določajo uporabo enakih pravil o poreklu. Ta vključujejo sedanja pravila Konvencije ter dvostranske protokole o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja pred Konvencijo (protokoli pred Konvencijo).

Hkrati je 1. septembra 2021 začel na dvostranski ravni veljati sklop pravil, ki se neobvezno uporabljajo za Konvencijo do sklenitve in začetka veljavnosti spremembe Konvencije (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila).

Konvencija je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023, veljati pa bo začela 1. januarja 2025. Pravna posledica je, da se sedanja pravila Konvencije in prehodna pravila z navedenim datumom ne bodo več uporabljala.

Več pogodbenic je sekretariat Skupnega odbora obvestilo, da zaradi dolžine svojih notranjih postopkov ne bodo mogle posodobiti svojih protokolov o pravilih o poreklu s sklicevanjem na revidirana pravila Konvencije pred 1. januarjem 2025.

Ta rezultat bi lahko privedel do tega, da bi nekatere pogodbenice uporabljale revidirana pravila Konvencije, druge pa bi še vedno uporabljale sedanja pravila Konvencije ali protokole pred Konvencijo. To bi lahko oviralo sedanje možnosti diagonalne kumulacije, kar bi vplivalo na trgovinske tokove v pan-evro-mediteranski regiji.

Če se prehod na revidirana pravila Konvencije ne izvede istočasno za vse pogodbenice, to ne bi smelo privedi do manj ugodnega položaja, kot je trenutno mogoč v skladu z obstoječim pravnim okvirom.

Prehodne določbe o uporabi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih pravilih o poreklu bi bilo treba uvesti za obdobje enega leta. To bo zagotovilo neprekinjeno uporabo diagonalne kumulacije in odobritev preferencialne obravnave na podlagi Konvencije, dokler se ne zaključi postopek usklajevanja vseh dvostranskih protokolov z revidiranimi pravili Konvencije.

Prehodne določbe bi morale zajemati naslednje:

- Možnost zahtevati preferencialno obravnavo ob predložitvi dokazil o poreklu, izdanih pred 1. januarjem 2025, v skladu z veljavnimi pravili o poreklu ob izdaji, in predloženih v obdobju njihove veljavnosti ali pozneje, kot je dovoljeno.
- Upravno sodelovanje za preverjanje dokazil o poreklu, izdanih v skladu z različnimi sklopi pravil.
- Ohranitev sedanjih pravil Konvencije za eno leto vzporedno z revidiranimi pravili Konvencije.
- Zagotavljanje sledljivosti dokazil o poreklu, izdanih v skladu z obema sklopoma pravil, ki se uporabljata vzporedno, z vključitvijo navedbe v dokazila o poreklu.

- Uporabo diagonalne kumulacije med pogodbenicami brez motenj med preходом z različnih sklopov pravil o poreklu, ki se uporabljajo pred 1. januarjem 2025, na revidirana pravila Konvencije.
- Zagotovilo, da bodo revidirana pravila Konvencije od 1. januarja 2026 uporabljale vse pogodbenice. V ta namen pogodbenice redno obveščajo o stanju posodabljanja svojih dvostranskih protokolov.

Za zagotovitev nadaljevanja trgovinskih tokov na podlagi sedanjih možnosti kumulacije, dokler se ne zaključi postopek usklajevanja vseh dvostranskih protokolov PEM z revidiranimi pravili Konvencije, bi se morala sedanja pravila Konvencije še naprej uporabljati med pogodbenicami, za katere začnejo veljati revidirana pravila Konvencije.

Sedanja pravila Konvencije bi se uporabljala vzporedno z revidiranimi pravili, kar bi gospodarskim subjektom omogočilo izbiro med obema sklopoma pravil o poreklu glede na obstoječe dobavne verige.

Revidirana pravila Konvencije bodo skupaj s sedanjimi pravili Konvencije ustvarila dve ločeni območji kumulacije.

Revidirana pravila Konvencije bi morala zagotoviti prepustnost med obema sklopoma pravil o poreklu, tako da bi dovolila uporabo kumulacije iz člena 7, pod pogojem, da zadevni izdelki izpolnjujejo zahteve obeh sklopov pravil.

Pogodbenice, ki uporabljajo revidirana pravila Konvencije, so se dogovorile, da bi se moralo dokazilo o poreklu, izdano v skladu s sedanjimi pravili Konvencije, samodejno šteti za veljavno v skladu z revidiranimi pravili Konvencije. Ker so revidirana pravila Konvencije na splošno manj stroga od sedanjih pravil Konvencije, bi se blago, ki izpolnjuje sedanja pravila iz Konvencije, lahko štelo za blago s poreklom tudi v skladu z revidiranimi pravili Konvencije, razen nekaterih kmetijskih proizvodov, ki se uvrščajo v poglavja 2, 4 do 15, 16 (razen predelanih ribiških proizvodov) in 17 do 24.

Prepustnost bi morala biti omejena le na tiste izdelke, za katere so revidirana pravila Konvencije prožnejša od sedanjih pravil Konvencije.

Za izdelke s poreklom v skladu z revidiranimi pravili Konvencije bi se lahko šteli samo izdelki, ki so skladni s sedanjimi pravili Konvencije.

Zato bi predlagana sprememba v bistvu pomenila ponovitev obstoječega sistema na območju PEM, saj bi temeljila na vzporedni uporabi prehodnih in sedanjih pravil Konvencije.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo

zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁴.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu.

Akt, ki naj bi ga skupni odbor sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členom 4(3) Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Konvencije.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Skupnega odbora spremenil Konvencijo, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru, ustanovljenem z Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, glede spremembe Sklepa št. 1/2023 navedenega skupnega odbora, da se vključijo prehodne določbe glede sprememb Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki se uporablja od 1. januarja 2025

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 2013/94/EU¹ sklenila Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija), ki je za Unijo začela veljati 1. maja 2012.
- (2) V skladu s členom 4(1) in členom 4(3), točka (a), Konvencije lahko Skupni odbor, ustanovljen s Konvencijo (v nadaljnjem besedilu: Skupni odbor), s sklepom sprejme spremembe Konvencije.
- (3) Skupni odbor naj bi na svojem 16. sestanku sprejel sklep o prehodnih določbah glede uporabe Konvencije od 1. januarja 2025.
- (4) Konvencija je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2023 Skupnega odbora², spremembe pa bodo začele veljati 1. januarja 2025. Pogodbenice Konvencije se strinjajo, da so potrebne prehodne določbe za ohranitev trgovinskih tokov, ki temeljijo na sedanjih možnostih kumulacije, dokler se ne zaključi postopek usklajevanja vseh dvostranskih protokolov z revidiranimi pravili Konvencije.
- (5) Pogodbenice Konvencije se strinjajo, da se prehodne določbe uporabljajo eno leto, in sicer od začetka veljavnosti spremembe Konvencije do 31. decembra 2025.
- (6) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru, saj bo sklep Skupnega odbora za Unijo zavezujoč –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 16. sestanku Skupnega odbora, temelji na osnutku akta Skupnega odbora, ki je priložen temu sklepu.

¹ UL L 54, 26.2.2013.

² Sklep št. 1/2023 Skupnega odbora Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu z dne 7. decembra 2023 o spremembi Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (UL L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.
V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*